

Nr 88.

Ankom till riksdagens kansli den 18 maj 1917 kl. 1/2 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion.

I en till riksdagen den 23 februari 1917 avlåten proposition, nr 72, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden, föreslagit riksdagen

1:o att bevilja följande belopp, att utgå av medel, som särskilt beredas, nämligen:

a) för uppsättande i överensstämmelse med i statsrådsprotokollet närmare angivna grunder av ett nytt tungt artilleriregemente, benämnt Andra tunga artilleriregementet, såsom engångskostnader ett anslag av 18,168,000 kronor samt därav för år 1918 anvisa ett belopp av 11,405,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 5,485,000 kronor;

b) för anskaffande av viss artillerimateriel ett anslag för år 1918 av 14,661,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 2,900,000 kronor;

c) för omorganisation i överensstämmelse med i statsrådsprotokollet närmare angivna grunder av arméns flygvapen till en särskild flygbataljon såsom engångskostnader ett anslag av 8,779,100 kronor samt därav för år 1918 anvisa ett belopp av 6,231,100 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 3,064,000 kronor;

d) för anskaffande av viss fortifikationsmateriel m. m. ett anslag för år 1918 av 5,596,500 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,100,000 kronor;

e) för anskaffande av viss intendenturmateriel ett anslag för år 1918 av 8,781,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,750,000 kronor;

f) för anskaffande av viss sjukvårds- och veterinärmateriel ett anslag för år 1918 av 990,300 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor;

g) för uppförande av en ny ammunitionsfabrik i Jönköping ett anslag av 6,995,000 kronor samt därav för år 1918 anvisa ett belopp av 5,447,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,100,000 kronor; samt

h) för uppförande av ett nytt krutbruk invid Jönköping ett anslag för år 1918 av 6,375,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 2,500,000 kronor;

2:o) att, under förutsättning av bifall till vad ovan under punkten

1:o) a) föreslagits,

dels godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stat för Andra tunga artilleriregementet år 1918;

dels medgiva, att medel, som besparas till följd av vakanser i volontärbeställningar vid övriga artilleritruppförband, må användas för anställning och avlöning ej mindre under tiden den 1 november—den 31 december 1917 av i Andra tunga artilleriregementets stat för år 1918 upptaget fast anställt manskap än även under tiden den 1 november—den 31 december 1918 av sådant manskap, som enligt plan är avsett att vid regementet tillkomma för år 1919;

dels ock medgiva, att, utöver den personal, som finnes upptagen i det uti innevarande års statsverksproposition framlagda förslag till stat för intendenturkåren år 1918, må vid samma kår för år 1918 tillkomma 1 kapten av andra klassen och 1 förvaltare;

3:o) att, under förutsättning av bifall till vad ovan under punkten

1:o) c) föreslagits,

dels godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stat för Flygbataljonen år 1918;

dels medgiva, att medel, som besparas till följd av vakanser i volontärbeställningar vid ingenjörtrupperna, må användas för anställning och avlöning ej mindre under tiden den 1 november—den 31 december 1917 av i Flygbataljonens stat för år 1918 upptaget fast anställt manskap än även under tiden den 1 november—den 31 december 1918 av sådant manskap, som enligt plan är avsett att vid bataljonen tillkomma för år 1919;

dels medgiva, att från Flygbataljonens övnings- och underhållsmedel må till flygpersonalen utbetalas flygpremier, utbildningspremier, spanararvoden och ekiperingsbidrag enligt i statsrådsprotokollet angivna, av arméförvaltningen föreslagna grunder;

dels ock godkänna, i stället för de uti innevarande års statsverksproposition framlagda, de vid statsrådsprotokollet fogade förslag till stat för fortifikationen och Fälttelegrafkåren år 1918;

4:o) att, under förutsättning av bifall till vad ovan under punkterna 2:o) och 3:o) föreslagits,

dels öka ordinarie förslagsanslaget till avlöning och rekrytering m. m. för år 1918 med, utöver vad i årets statsverksproposition äskats, 373,678 kronor;

dels öka ordinarie anslaget till intendenturkåren för år 1918 med, utöver vad i årets statsverksproposition äskats, 5,973 kronor;

dels för bestridande av vissa ordinarie kostnader för Andra tunga artilleriregementet å extra stat för år 1918 bevilja ett förslagsanslag av 266,300 kronor;

dels ock för bestridande av vissa ordinarie kostnader för Flygbataljonen å extra stat för år 1918 bevilja ett förslagsanslag av 762,560 kronor; samt

5:o) att, under förutsättning av bifall till vad ovan under punkten 1:o) g) och h) föreslagits, medgiva, att — för beredande av erforderliga tomtområden för den nya ammunitionsfabriken och det nya krutbruket genom markutbyte mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Jönköpings stad, å andra sidan, i huvudsaklig överensstämmelse med vad arméförvaltningens artilleridepartement härutinnan föreslagit — till lantförsvaret må, mot den ersättning, Kungl. Maj:t kan bestämma, eller efter motsvarande nedskrivning av statens domäners fond, den 14 mars 1918 överlämnas för markutbytets verkställande erforderliga delar av de under domänstyrelsens förvaltning stående kronolägenheterna Österängen nr 2 och Mellanängen nr 1 i Ljungarums socken av Jönköpings län.

Denna proposition har i vad angår den i punkt 5 gjorda framställning hänvisats till jordbruksutskottet samt i övrigt till statsutskottet.

Beträffande utredningen i den del av ärendet, som remitterats till jordbruksutskottet, hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

Motion. I en inom andra kammaren väckt motion, nr 382, av herr *Vennerström m. fl.* har hemställts om avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 72.

Denna motion har i vad den avser överlåtande till lantförsvaret av ovannämnda markområden hänvisats till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Utskottet. Under förutsättning att riksdagen i ifrågavarande ärende i övrigt fattar sådant beslut, att de i punkt 5 omförmälda Jönköpings stad tillhöriga områden bliva för i propositionen avsett ändamål erforderliga, har utskottet intet att erinra mot att för det i propositionen omförmälda

markutbytets verkställande erforderliga delar av däri angivna under domänstyrelsens förvaltning ställda kronolägenheter på sätt föreslagits överlämnas till lantförsvaret.

Utskottet hemställer alltså,

1:o) att riksdagen må — under förutsättning att riksdagen i detta ärende i övrigt fattar sådant beslut, att de i punkt 5 av förevarande proposition omförmälda Jönköpings stad tillhöriga tomtområden bliva för i propositionen avsett ändamål erforderliga — medgiva, att genom markutbyte mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Jönköpings stad, å andra sidan, i huvudsaklig överensstämmelse med vad arméförvaltningens artilleridepartement härutinnan föreslagit, till lantförsvaret må, mot den ersättning, Kungl. Maj:t kan bestämma, eller efter motsvarande nedskrivning av statens domäners fond, den 14 mars 1918 överlämnas för markutbytets verkställande erforderliga delar av de under domänstyrelsens förvaltning stående kronolägenheterna Österängen nr 2 och Mellanängen nr 1 i Ljungarums socken av Jönköpings län;

2:o) att den i ämnet väckta motionen i nu ifrågasvarande del under enahanda förutsättning som ovan nämnts icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 maj 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtandet nr 87.

Reservation

av herr *Hage* med yrkande om avslag å Kungl. Maj:ts framställning.
